

Γ

Γενικά

Κάποιοι από τους επαγγελματίες καλλιτέχνες, οι οποίοι δημιουργούν εικαστικά έργα είναι:

- ▶ **Ο γελοιογράφος** δημιουργεί γελοιογραφίες. Παραμορφώνει τις αναλογίες των μορφών του για να σατιρίζει την επικαιρότητα.
- ▶ **Ο σχεδιαστής-γελοιογράφος** σκισάρει ολόκληρες ιστορίες, χαρίζοντάς μας τις εικονογραφημένες σειρές των κόμικς.
- ▶ **Ο σχεδιαστής-γραφίστας** χρησιμοποιεί γράμματα και δημιουργεί εικόνες. Επιλέγει γραμματοσειρές και χρώματα, για να σχεδιάσει τίτλους, αφίσες, διαφημίσεις, συσκευασίες κ.ά.
- ▶ **Ο αρχιτέκτονας** μελετά το χώρο όπου θα χτιστεί ένα κτίριο. Σχεδιάζει όψεις, κατόψεις και κατασκευάζει τρισδιάστατες μακέτες-μικρογραφίες των κτιρίων. Ο **σκηνογράφος** οραματίζεται χώρους θεατρικών έργων και κατασκευάζει μακέτες για σκηνικά θεατρικών παραστάσεων. Υπάρχουν οι **μακετίστες** που σχεδιάζουν αποκλειστικά και μόνο μακέτες.
- ▶ **Ο φωτογράφος** επιλέγει θέματα, τα οποία απαθανατίζει με τη φωτογραφία. Παίζει με τη γωνία λήψης της φωτογραφίας ή την επεξεργάζεται στον Η/Υ ή της κάνει μοντάζ, για να εκφράζει τις ιδέες του για τον κόσμο.

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

Σ' αυτό το κεφάλαιο

- ▶ Θα έρθετε σε επαφή με την τέχνη του γελοιογράφου, του σχεδιαστή, του αρχιτέκτονα και του φωτογράφου.
- ▶ Θα γνωρίσετε έργα τους, τα υλικά και τις τεχνικές που χρησιμοποιούν.
- ▶ Θα δείτε έργα παιδιών.
- ▶ Θα δημιουργήσετε δικά σας έργα, όπως γελοιογραφίες, κόμικς, σκίτσα, πρωτογράμματα, αφίσες, διαφημίσεις, μακέτες, φωτογραφίες, φωτομοντάζ.

1. Γελοιογραφία – Γελοιογράφος

α. Το γέλιο είναι υγεία...

Ορισμένοι άνθρωποι γελούν εύκολα. Κάποιοι κάνουν τους άλλους να γελούν. Πώς τα καταφέρνουν;

- ▶ Παρατηρήστε τις εικόνες 1,2 και περιγράψτε αυτή, που σας έκανε να γελάσετε. Ποια στοιχεία της εικόνας προκαλούν γέλιο;

1. ....

2. ....

Οι γελοιογράφοι δημιουργούν έργα, στα οποία παριστάνουν πρόσωπα ή πράγματα με **τρόπο υπερβολικό**, έτσι ώστε να προκαλούν το γέλιο **σατιρίζοντας** συνήθως την **επικαιρότητα**.

3. Κυρ. Ποια Ελλάδα θέλουμε;

- ▶ Ποια στοιχεία της φιγούρας **παραμορφώνει** ο Κυρ στο έργο του; Τι θέλει να **εκφράσει** με τη γελοιογραφία αυτή;

- ▶ Με ποιον τρόπο η Ιωάννου αποδίδει τις φιγούρες της; Μπορείτε να διηγηθείτε μια ιστορία κοιτώντας τη γελοιογραφία;

- ▶ Βρείτε **ομοιότητες και διαφορές** στις γελοιογραφίες του Αρκά και του Κυρ.

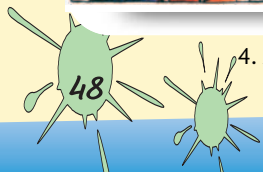

4. Αρκάς. Για προχωρημένους αναγνώστες

5. Ιωάννου, Πλούσιοι... μισθωτοί και συνταξιούχοι

Αν θέλετε να κάνετε και εσείς τους άλλους να γελάσουν, φτιάξτε τις δικές σας γελοιογραφίες.

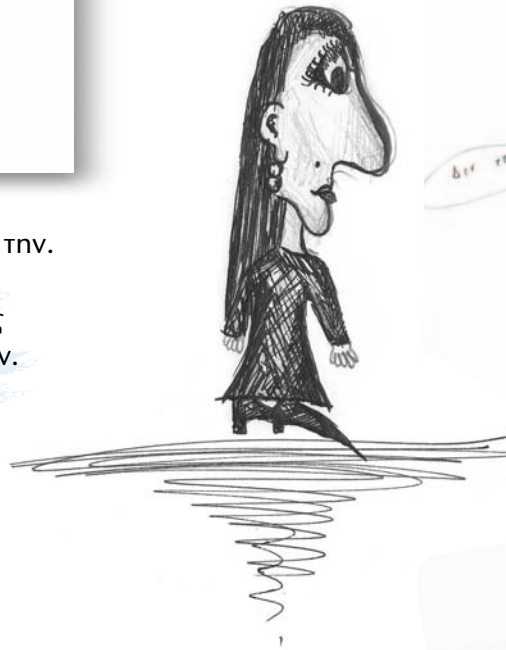

Β. Οι γελοιογραφίες σας

Σχεδιάστε μορφές με παραμορφώσεις, για να σατιρίσετε τα δικά σας γεγονότα ή να αποδώσετε ένα ανέκδοτο ή μια παροιμία. Εάν θέλετε μπορείτε να κόψετε μορφές από τα περιοδικά και να συνθέσετε νέες μορφές με δυσαναλογίες.

- ▶ Επιλέξτε μία εικόνα και περιγράψτε την. Ποια **στοιχεία** την κάνουν αστεία; Διηγηθείτε την πορεία δημιουργίας και τα υλικά που χρησιμοποιήθηκαν.

Μπορείτε να εκθέσετε τις γελοιογραφίες σας στους διαδρόμους του σχολείου σας. Πώς θα οργανώσετε την έκθεση; Πώς θα κατηγοριοποιήσετε τις γελοιογραφίες; (ανά θέμα, ανά τεχνική κ.λπ.)

2. Κόμικς – Σχεδιαστής

α. Και τώρα Αστερίξ

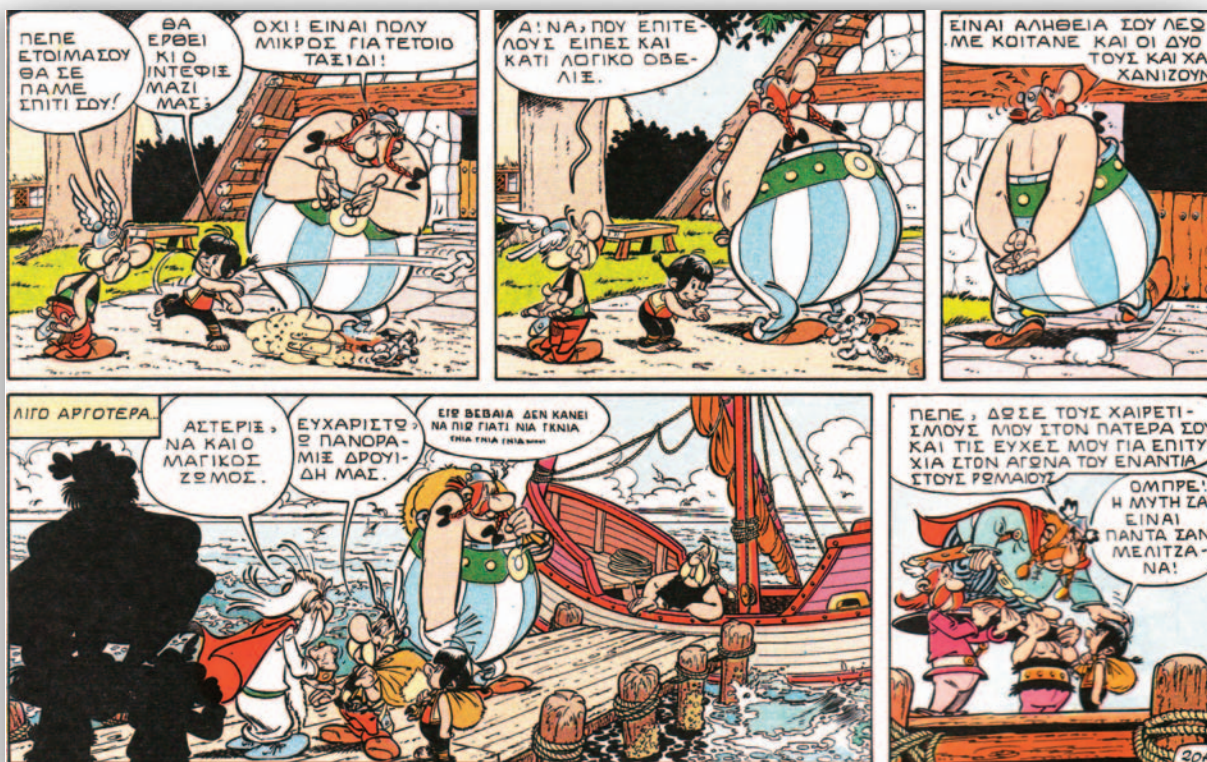
Το κόμικς είναι **σειρές** από **σχέδια**, που **αφηγούνται ιστορίες**. Ένα από αυτά είναι ο Γαλάτης ήρωας Αστερίξ, ο οποίος εμφανίστηκε το 1959 στη Γαλλία. Το δημιούργησε ο σχεδιαστής Αλμπέρ Ουντερζό, με κείμενα του Γάλλου Ρενέ Γκοσινύ. Τα χιουμοριστικά επεισόδια αφηγούνται ιστορίες της Γαλατίας (αρχαίας Γαλλίας του 50 π.Χ.).

- ▶ Ο Αστερίξ, μικρόσωμος πολεμιστής, αλλά παμπόνηρος με κοφτερό μυαλό... Πώς παρουσιάζεται η φιγούρα του στο κόμικς; Ποιες δυσαναλογίες παρατηρείτε;

.....

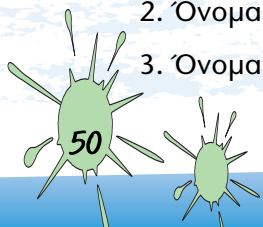
.....

.....

- ▶ Παρατηρήστε την παραπάνω εικόνα και συμπληρώστε τα ονόματα όποιων ηρώων αναγνωρίζετε και τα χαρακτηριστικά τους.

1. Όνομα	Χαρακτηριστικά.....
2. Όνομα	Χαρακτηριστικά.....
3. Όνομα	Χαρακτηριστικά.....

β. Τα δικά σας κόμικς

► Παρατηρήστε το κόμικ και περιγράψτε την **πορεία δημιουργίας** του. Γιατί οι **ήρωες** και τα αντικείμενα δεν παριστάνονται σε όλες τις εικόνες με το ίδιο **μέγεθος**; Από ποια απόσταση ή οπτική γωνία κοιτάζει ο σχεδιαστής την κάθε σκηνή;

► Σε ποια σημεία της εικόνας υπάρχουν κείμενα;

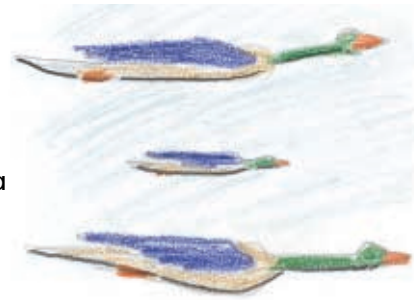

Επιλέξτε μία ιστορία και εικονογραφίστε το δικό σας κόμικ σ' ένα χαρτί Α4. Αν συγκεντρώσετε τις ιστορίες όλων των παιδιών, ζωγραφίστε το εξώφυλλο (εμπροσθόφυλλο και οπισθόφυλλο) και μπορεί η τάξη σας να αποκτήσει το δικό της περιοδικό με κόμικς.

3. Γράμματα – Σχεδιαστής

α. Τα κρυμμένα γράμματα και σχήματα

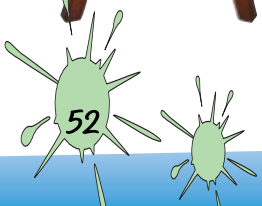
- ▶ Παρατηρήστε όλες τις εικόνες και προσπαθήστε να εντοπίσετε τα σχήματα ή τα γράμματα που κρύβονται μέσα τους. Στη συνέχεια πάρτε ένα μολύβι και σχεδιάστε πάνω στις μορφές τα σχήματα ή τα γράμματα που ανακαλύψατε.

- ▶ Τώρα που ανακαλύψατε το μυστικό ψάξτε για κρυμμένα γράμματα γύρω σας.

Το κρυφό των γραμμάτων συνεχίζεται
στο Τετράδιο Εργασιών.

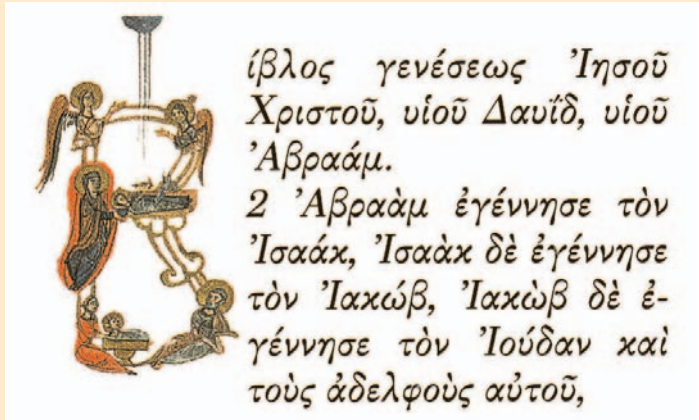

Β. Τα γράμματα διηγούνται ιστορίες

Σ' όλα τα περιθώρια του βιβλίου είχαν εισβάλει μικροσκοπικές φιγούρες που γεννιούνταν ως φυσική σχεδόν προέκταση από τους έλικες των υπέροχα καραγμένων γραμμάτων: σειρήνες της θάλασσας, ελάφια που έτρεχαν, χίμαιρες, κορμοί ανθρώπινοι χωρίς βραχίονες που αναδύονταν σαν σαλιγκάρια μέσα από το ίδιο το σώμα των στίχων.

(Ουμπέρτο Έκο)

1. Απόσπασμα από την Καινή Διαθήκη (Ιερά Μέγιστη Μονή Βατοπαιδίου, Άγιον Όρος)

- ▶ Παρατηρήστε και κάποια άλλα πρωτογράμματα (εικόνα 2) και περιγράψτε την πορεία σχεδιασμού τους.

2. Βαμπούλης Π. Απόσπασμα από το αλφάβητο βυζαντινών πρωτογραμμάτων

3. Βυζαντινό πρωτόγραμμα

- ▶ Ένα βυζαντινό πρωτόγραμμα (εικ. 3) διηγείται μια μικρή ιστορία. Παρατηρήστε το, φανταστείτε την ιστορία και καταγράψτε την.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Πάρτε το Μπλοκ και σχεδιάστε ένα μεγάλο γράμμα και πάνω εκεί ζωγραφίστε τη δική σας ιστορία.

3. Γράμματα – Σχεδιαστής

γ. Στις γκαλερί του δρόμου

1

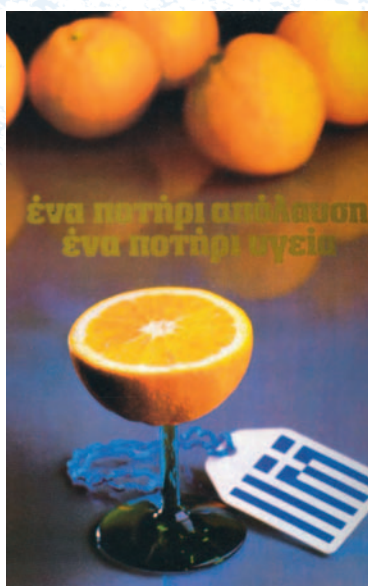
Απόγευμα καλοκαιριού στα μέσα της δεκαετίας του 1950 και ένα τσούρμο παιδιά ξεχώνονταν στο δρόμο για παγωτά ξυλάκι ή κυπελλάκι από τον παγωτατζή της γειτονιάς.

(εφ. ΒΗΜΑ)

2. Βακιρτζής Γεώργιος. 1967

► Παρατηρήστε την εικόνα 1 και συγκρίνετε με το σήμερα: Από πού παίρνετε **πληροφορίες** γι' αυτά τα **προϊόντα** και πώς τα επιλέγετε;

3. Καναβάκης Α. – Μαυρογένης Ν. 1982

► Παρατηρήστε όλες τις εικόνες και περιγράψτε: Σε ποιους χώρους συνήθως τις βλέπουμε και γιατί; Σε τι διαφέρουν, κατά τη γνώμη σας, αυτά τα έργα, από τους πίνακες ζωγραφικής;

4. Βακιρτζής Γεώργιος. 1974

Μπορείτε να φτιάξετε μια δική σας αφίσα με ζωγραφική, κολλάζ ή άλλη τεχνική, για ένα προϊόν που θέλετε να διαφημίσετε.

